

Eriolukorras ja 60 päeva jooksul peale eriolukorda Eesti Haigekassa kaudu makstavate hüvitiste ja teenuste kasutamise aruanne

Hüvitiste ja teenuste kulude tekkimise põhjused ja katmise alused

12.03.2020. a kuulutas Vabariigi Valitsus seoses Covid-19 haigust põhjustava koroonaviiruse pandeemilise levikuga maailmas, viiruse Eesti-sisese leviku tuvastamisega ja laienemise suure tõenäosusega ja sellest tingitud massilise nakatumise ohuga Eesti Vabariigi Haldusterritooriumil välja eriolukorra.

Viiruse tõkestamise meetmete rakendamiseks ning võimaldamaks Eesti Haigekassal rahastada eriolukorra meetmeid tagamaks tervishoiusüsteemi toimepidevus ning kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavus võttis Vabariigi Valitsus 23.04.2020. a vastu määruse nr 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“. Määruse §-s 3 on toodud loetelu, mida eriolukorra ajal ja 60 päeva jooksul peale eriolukorra lõppu täiendavalt hüvitatakse. Kõnealuste kulude katmiseks eraldati Haigekassale vahendeid summas 213,2 miljonit eurot.

Haigekassale eraldatud toetuse prognoositud eelarve

Tegevuse lühikirjeldus	Kulud kokku €
Esmatasand	7 800 000
Õendusabi	7 500 000
Kiirabi	5 100 000
Eriarstiabi / haiglad	150 000 000
Ravimid	2 100 000
Töövõimetushüvitis (TVH)	33 600 000
Haigushüvitise 1.–3. päeva kompenseerimine	7 100 000
Eesti Haigekassa toetus kokku	213 200 000

Eraldatud toetuse rakendamiseks kinnitas Haigekassa juhatus 07.05.2020. a otsusega nr 162 tervishoiuteenuste osutajatele ja kiirabibrigaadi pidajale eritingimustel teenuste eest tasumise põhimõtted (muudetud otsustega 15.05.2020. a nr 187; 20.05.2020. a otsusega nr 189, 02.06.2020. a otsusega nr 205 ja 19.06.2020. a otsusega nr 218). Eritingimustel Eesti Haigekassa lepingupartneritest tervishoiuteenuse osutajatele ja kiirabibrigaadi pidajatele tasutavad kulud, nende arvestamisemethodika ning tasumise tingimused ja kord kajastatakse otsuse lisades 1 ja 2.

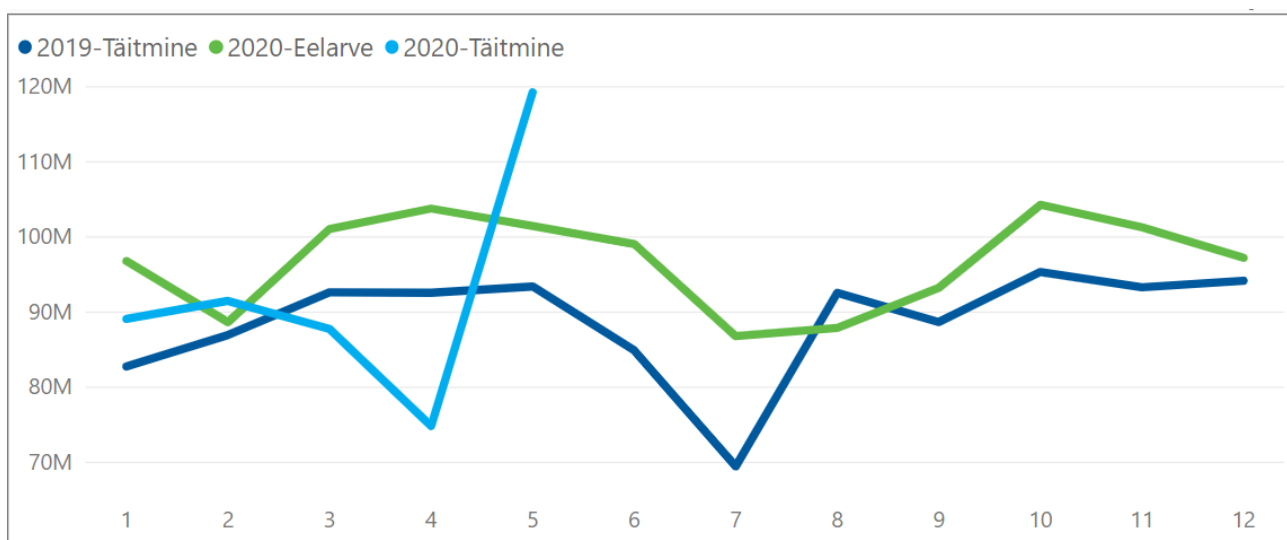
Otsuses kajastatakse kulud, mille tasumine toimub erinevalt kehtivas Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelus (TTL), sotsiaalministri 19.01.2007 määruses nr 9 „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Eesti Haigekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise methodika“, tervise- ja tööministri 20.12.2018 määruses nr 72 „Kiirabi eest tasumise kord, kiirabibrigaadi pidajale makstava tasu arvutamise methodika ja kiirabi hind ning meditsiinilise kaugkonsultatsiooni teenuse eest makstava tasu arvutamise methodika ja selle teenuse hind“ (kiirabi rahastamise määrus) sätestatust. Eriolukorrast tingitud lisakulude hüvitamisel kas loobutakse õigusaktides sätestatud teenuse eest tasumise piirangutest (nõ piirhinna rakendustingimused), suurendatakse TTL-s ja kiirabi rahastamise määruses kehtestatud piirhinda otsuses kinnitatava methodika alusel leitava koefitsiendi võrra või tasutakse seni TTL-i piirhinnas mittedisaldav kulu muu methodika alusel.

Täiendavate kulude hüvitamise kord erineb seni ravi rahastamise, üldarstiabi rahastamise ja kiirabi rahastamise lepingutes kokkulepitust. Seetõttu muudeti ka kehtivaid lepinguid ja lepiti partneritega

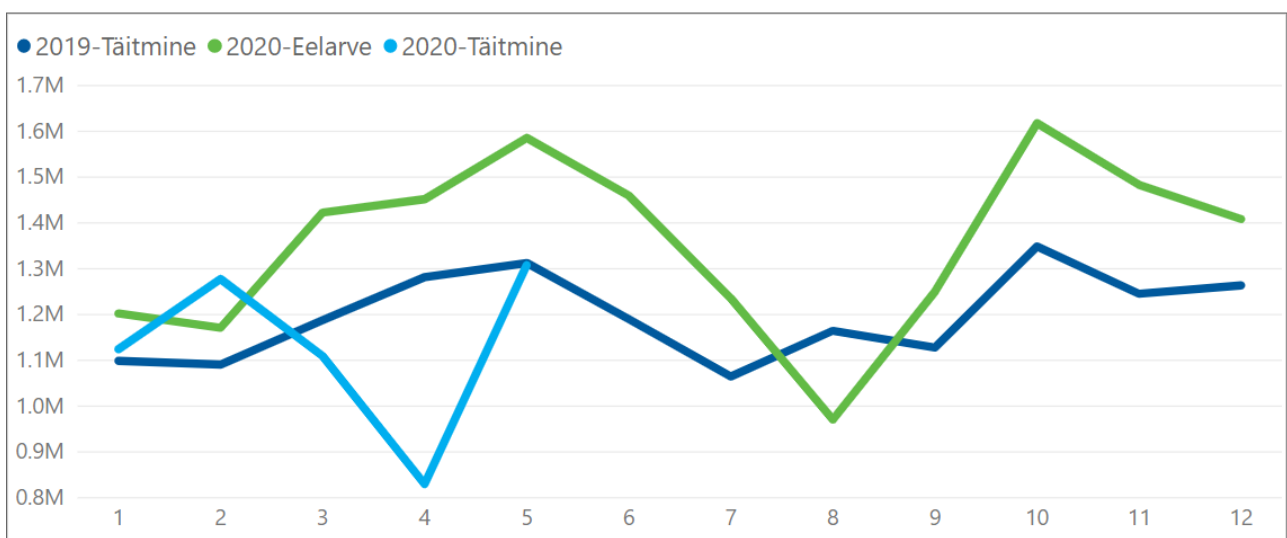
kokku eriolukorra ajal ja järgselt täiendavate kulude hüvitamise täpsem kord. Samuti lisati lepingupartneritele kohustus olla valmis esitama täiendavat teavet lisakulude katteks saadud vahendite kasutamise kohta.

Tervishoiuteenuste kasutus märtsis, aprillis ja mais

Tervishoiuteenustele kulus vahendeid 2020. aasta märtsis 88 miljonit euro, aprillis 75 miljonit eurot ning mais 119 miljonit eurot. Võrreldes aasta varasemaga kulus vahendeid märtsis vastavalt 5 miljonit ning 18 miljonit vähem ning mais 26 miljonit eurot enam. Kui aprillis toimus seoses plaanilise ravi peatumisega väga oluline vähenemine ka teenuste mahus, siis maikuus teenused järk-järgult taastusid ning alustati ka eriolukorra kulude katmist. Viimane tingis suures osas n.ö „hüppe eelarve täitmises“ eelmise aasta maikuuga võrreldes. Mai tulemustes kajastub Covid-19-ga seotud kulusid rohkem kui 40 miljoni euro ulatuses (märts-mai perioodi kohta).

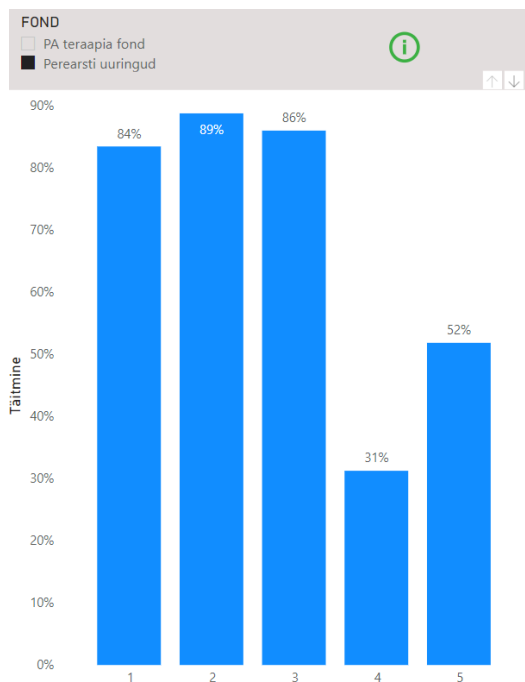

Ennetuses osutati märtsis teenuseid 7 tuhandele inimesele, aprillis 1,3 tuhandele inimesele ning mais 3,5 tuhandele inimesele. Lähtuvalt viiruspandeemiast piirati plaanilisi vastuvõtte ning aprillis vähenesid seetõttu peamiselt vähiskriiningute mahud. Maikuus mahud küll tõusid, kuid jäid 2020.aasta planeeritud tasemest veel allapoole.

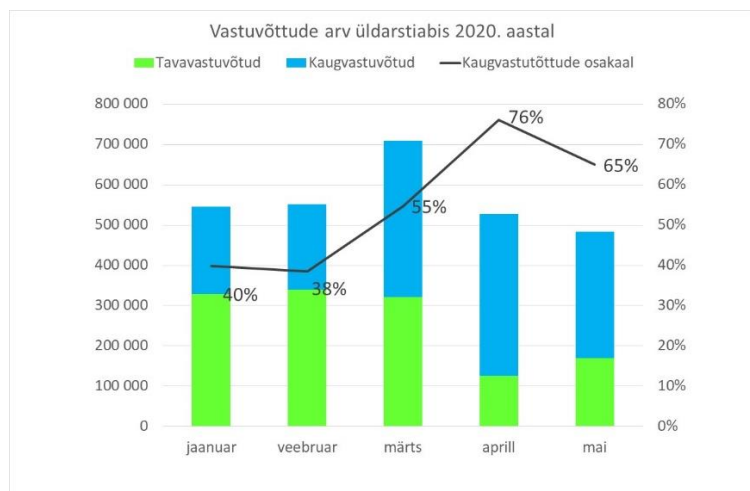

Üldarstiabis mõjutas aprillis ning ka mais viiruspandeemia peamiselt uuringufondi täitumist. Mõju üldarstiabile oli võrreldes teiste tervishoiuteenustega madalam, sest üldarstiabi rahastatakse pea 75% ulatuses püsitasupõhiselt.

Mais hakkas perearstide töö taastuma. Kokku täideti uuringufondi mai mahust 52% võrrelduna aprilliga, kus antud näitaja oli ainult 31%.

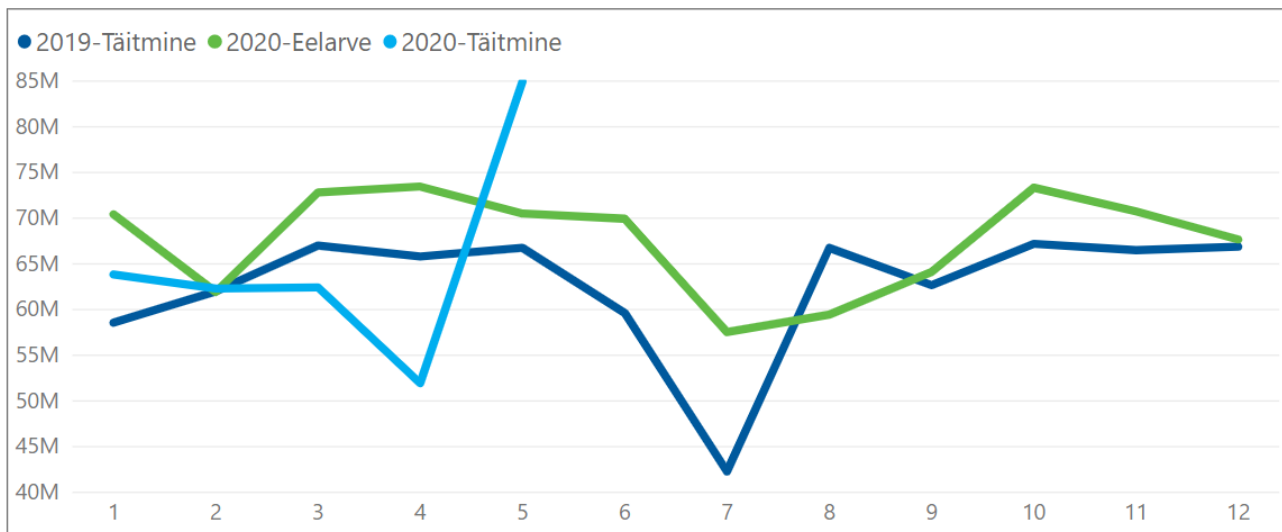
Üldarstiabis tehtud vastuvõttude arv kasvas märtsis hüppeliselt kaugvastuvõtu arvelt. Kaugvastuvõttude osakaal suurenes märtsis 1,8 korda võrreldes veebruariga ning märtsis ja aprillis osutati 400 tuhat kaugvastuvõttu kuus. Maikuu hakkas tavavastuvõttude arv järk-järgult taastuma ning sellega seoses vähenes kaugvastuvõttude arv. Maikuu osutati ligi 300 tuhat kaugvastuvõttu.

Eriarstiabis tasus haigekassa märtsis 8% võrra vähem raviarveid (RJ), kokku 7% väiksemas summas kui 2019. aasta võrreldaval perioodil. Aprillis vähenes raviarvete maht veelgi, vähenedes eelneva

aasta võrreldava perioodiga 45% (RJ), 21% võrra väiksemas summas. Kui aprillis toimus seoses plaanilise ravi peatumisega väga oluline vähenemine ka teenuste mahus, siis maikuus teenused järkjärgult taastusid ning alustati ka eriolukorra kulude katmist. Viimane tingis suures osas n.ö „hüppe eelarve täitmises“ eelmise aasta maikuuga võrreldes. Eriarstiabi mai kuludes kajastub Covid-19-ga seotud kulusid 27 miljoni euro ulatuses, millest põhiosa moodustavad märts-aprill Covid-19 lisakulud.

Maikuus tasus haigekassa eriarstiabis 18% vähem ravijuhte (RJ), kokku 13% suuremas summas kui 2019.aasta võrreldaval perioodil. Mais kulus eriarstiabile 75 miljonit eurot.

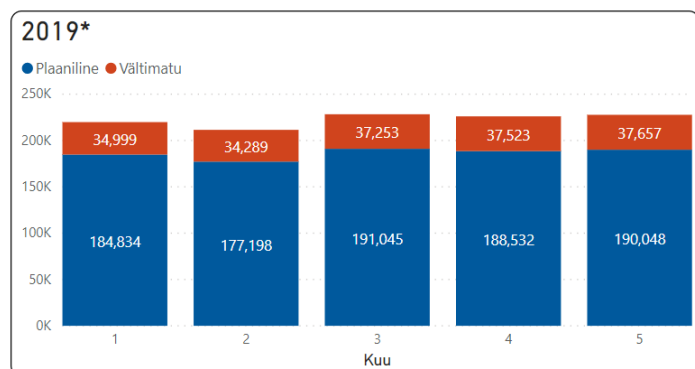
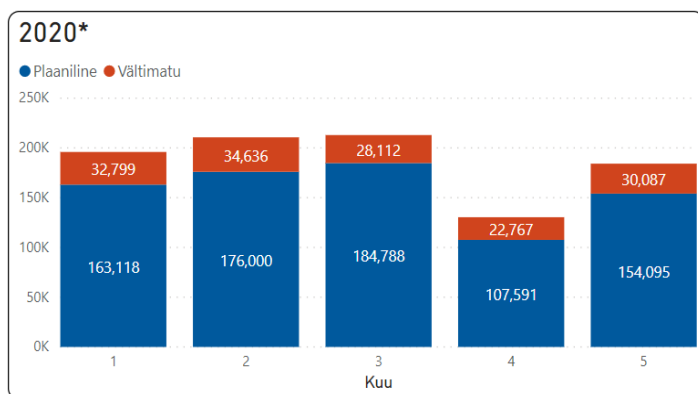

Kui märtsis vähenes seoses eriolukorra kehtestamisega ravi maht kõige enam HVA haiglates (-8% RJ, -7% summa), ning HVA väliste partnerite juures oli näha veel tõusutrendi (11% RJ, 9% summa), siis aprillis toimus suurim langus ravimahtude osakaalus HVA väliste partnerite juures (-45% RJ, -51% summa). Võrdluseks HVA -45% RJ, -19% summa.

Maikuus ravi maht järkjärgult taastus ning oli näha tõusutrendi. Kõige enam oli ravi maht veel eelmise aasta sama perioodi võrdluses väiksem HVA haiglates (-20% RJ, 13%). Võrdluseks HVA välised partnerid -8% RJ, 12% summa.

Ravimahud (RJ) vähenesid kõikides haiglaliikides ning ravitüüpides, RJ keskmine maksumus samas tõusis.

Maikuus käis plaanilisel ravil 154 tuhat inimest, mis on võrreldes 2019. aasta sama ajaga 36 tuhande inimese võrra väiksem.

HVA haiglate lõikes oli mais suurim langus ravi mahus (osakaaluna) eelmise aasta sama perioodi võrdluses (RJ) statsionaarses eriarstiabis (-22%).

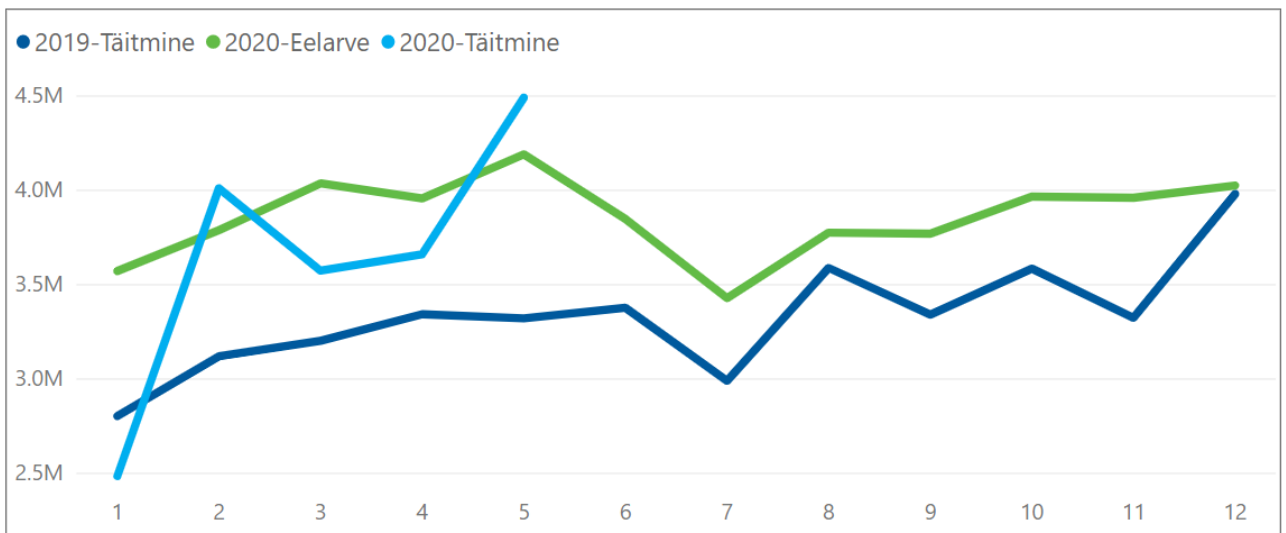
Plaanilises statsionaarses eriarstiabis vähenes maikuus ravijuhtude arv 25% ning haigekassa poolt tasutud summa 13% (1,7 milj). Samas vältimatus ravis niivõrd suurt muutust ei toimunud (vastavalt -21% RJ ja -8% summa).

Ambulatoorses eriarstiabis vähenes plaanilises ravis ravijuhtude arv 18% ning tasutud summa 18% (54,4 milj). Samas ambulatoorses vältimatus abis vähenes ravijuhtude arv 32% ning haigekassa poolt tasutud summa 21% (868 tuhat).

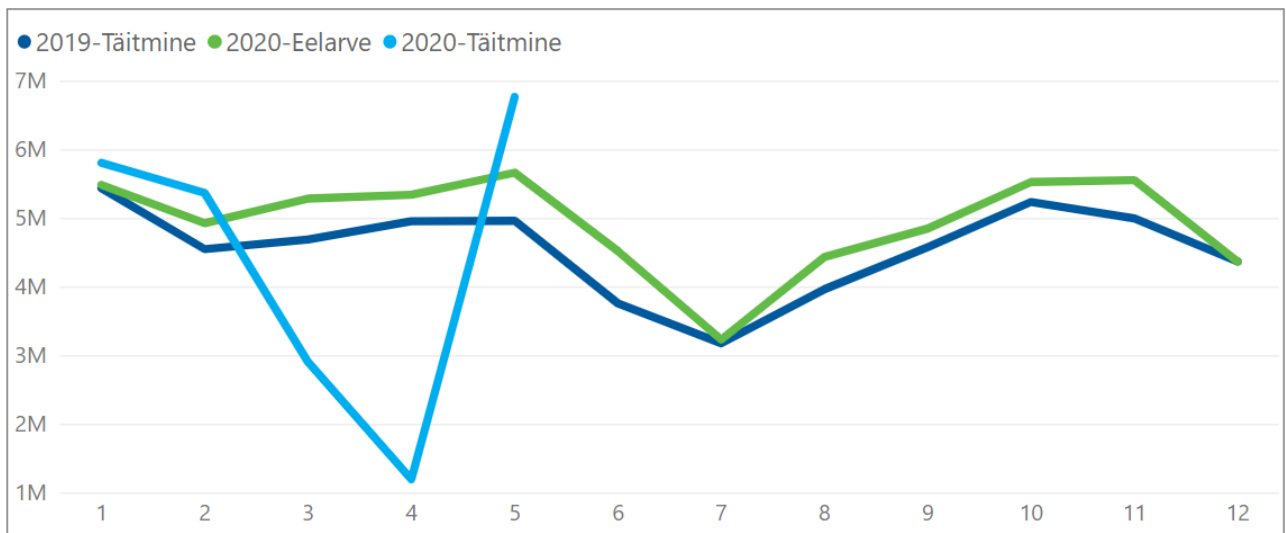
Järgnes päevaravi, kus ravijuhtude arv vähenes eelmise aasta võrreldava perioodiga 19%, ning haigekassa poolt tasutud summa 3% (124 tuhat eurot).

Covid-19 patsientide statsionaarse ravi eest maksis Haigekassa mais 609 tuhat eurot. Kõige rohkem tasusime patsientide ravi eest TÜ Kliinikumile, järgnesid Kuressaare Haigla, Põhja-Eesti Regionaalhaigla ning Pärnu Haigla. Mais tasuti kokku 109 inimese ravi eest. 65% haiglaravi vajanutest olid vanemad kui 70 aastased.

Õendusabi teenuste mahud ületasid maikuus planeeritud eelarvet 1,2 miljoni võrra, selles summas kajastub märts-aprill Covid-19 kulusid 0,6 miljoni euro eest.

Hambaravi teenused olid märtsis ja aprillis seoses viiruspandeemiaga kõige haavatavamad. Peamiselt osutati vaid vältimatut abi, peatunud oli plaaniline hambaravi nii laste kui täiskasvanute osas. Mais hambaravile tehtud kulutused koos Covid-19 lisakuludega ületasid 2019. aasta sama perioodi kulutused (2020. aasta 6,7 miljonit vs 2019. aasta 4,9 miljonit). Maikuus tasus haigekassa hambaravi eest 2020. aasta eelarves planeeritust 1,1, miljoni euro võrra enam, selles summas kajastusid Covid-19 lisakulud 2,6 miljonit eurot. Tavapärase töö eest tasumine olid planeeritust väiksem. Mais osutati hambaravi teenuseid 24 tuhandele inimesele, mis on 28 % võrra vähem kui eelmise aasta võrreldaval perioodil.

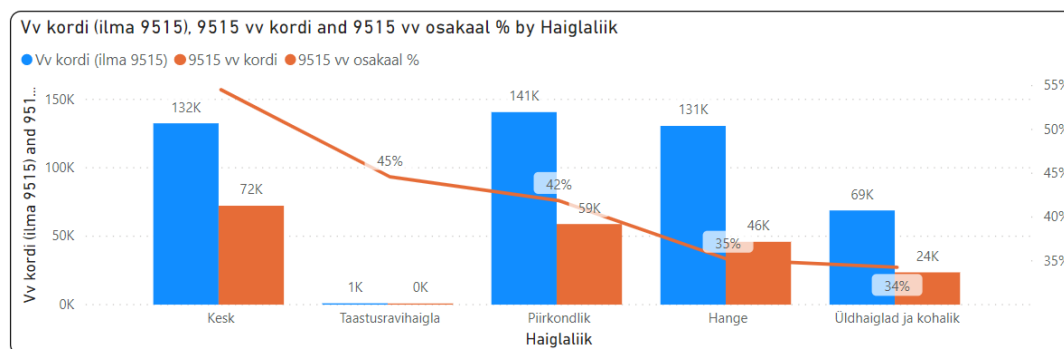
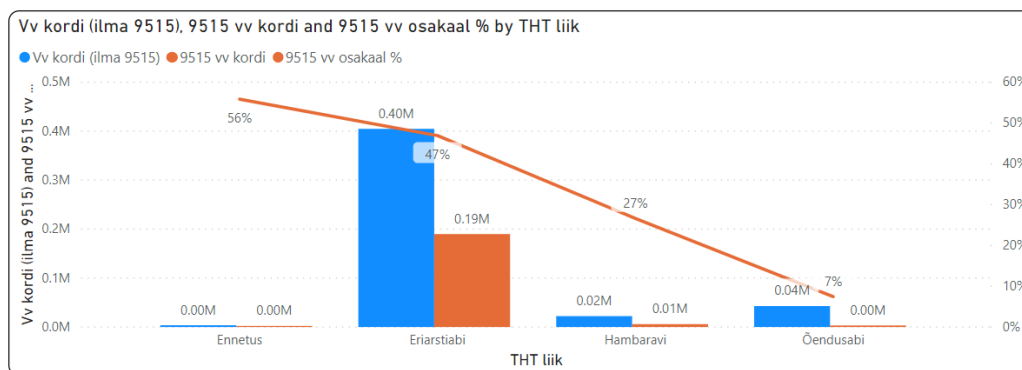
Kaugteenuste kasutuselevõtt

Seoses Covid-19 eriolukorraga kerkis eriarstiabis teravalt esile vajadus kaugteenuste kui ühe viiruse leviku tõkestamise meetme järele.

Märtsis ja aprillis moodustas kaugvastuvõtude osakaal kõigist eriarstiabi vastuvõttudest 36%. Mais, seoses ambulatoorse ravi järk-järgulise suurenemisega, vähenes ka kaugvastuvõtude osakaal, moodustades kõigist eriarstiabi vastuvõttudest 26%.

Seejuures tasus haigekassa märtsis 57,3 tuhande ravijuhu eest, aprillis 58 tuhande ravijuhu eest ning mais 52 tuhande ravijuhu eest.

Kaugvastuvõtude osakaal kogu vastuvõtude arvust suurenes märtsi 25%lt aprillis 63%ni ning langes mais 26%ni. Järgneval joonisel on toodud kaugvastuvõtude statistika alates 13. märtsist kuni 17nda maini. Joon tähistab kaugvastuvõtude osakaalu kogu vastuvõtude arvust.

Erialadest tehti kõige enam kaugvastuvõtte taasturavi erialal (80% kõikidest vastuvõttudest) ja psühhiaatria erialal (65%).

Täiendavate kulude hüvitamine

Haigekassa eriarstiabi, õenduse, hambaravi ja ennetuse lepingupartnerite jätkusuutlikkuse tagamine plaanilise ravi mahtude vähenemisel (püsikulude hüvitamine)

Tulenevalt plaanilise töö mahu vähenemisest väheneb ka asutuste tulu. Seoses vähenenud tuluga ei ole raviasutustel võimalik enam katta püsikuluseid (nt töötasud, ruumide ülalpidamine). Sellest tulenevalt tagatakse kõikidele eriarstiabi, õenduse, hambaravi ja ennetuse lepingupartneritele eriolukorra vältel püsikulude hüvitamine. Püsikulude hüvitamine toimub raviasutuse arvestusliku kuu lepingumahu täitmata jäävast osast (vastavalt arvete esitamisele) tervishoiuteenuse liikide ja raviasutuste lõikes. Lisaks toimub raviarvete hüvitamine tavapärasel korral.

Haiglavõrgu arengukava (HVA) haiglate puhul kuulub hüvitamisele 100% arvestuslikust teenuste kaudu saamata jäävatest püsikuludest. Püsikulude hüvitamist sellisel kujul ei rakendata SA Hiiumaa Haigla osas, sest Hiiumaa Haigla puhul kehtib alates 2018. aastast eelarvepõhine rahastamine. Hankepartnerite ja täiskasvanute hambaravi lepingupartneritel puhul hüvitatakse arvestuslikud teenuste kaudu saamata jäävad püsikulud osaliselt, kuivõrd tööjõukuludele rakendub täiendavalt ka Töötukassa hüvitis, mille kaudu on võimalik taotleda kuni 70% brutotöötasude hüvitamist maksimaalselt 1000 euro ulatuses. Antud punktis hankepartneritele ja täiskasvanute hambaravi lepingupartneritele rakendatav püsikulude osakaal katab tööjõukulud sellisel määral, mil need ei ole kaetud Töötukassa meetmega. Rakendatavad osakaalud on järgmised:

Raviasutuse liik	Rakendatav osakaal
Piirkondlikud haiglad v.a SA Tallinna Lastehaigla	51%
Keskhaiglad ja SA Tallinna Lastehaigla	57%
Üldhaiglad, kohalik haigla, taastusravihaigla	72%
Hankepartnerid ja täiskasvanute hambaravi lepingupartnerid	37%

Maikuu püsikulude hüvitamise (finantsilise jätkusuutlikkuse tagamise) summad on toodud järgnevas tabelis.

Tabel 1. Püsikulude hüvitamine.

Mai		Eriasrtiabi	Õendusabi	Ennetus	Laste hambaravi	Hambaravi hüvitised	Kokku
Haiglaliik	Raviasutus						
Piirkondlik	Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	895 575		19 628			915 204
	Tallinna Lastehaigla SA	295 923		154	11 484		307 561
	TÜ Kliinikum SA	675 819		46 883	29 459	11 937	764 098
Kesk	Ida-Tallinna Keskhaigla AS	417 479	46 517	20 335			484 331
	Lääne-Tallinna Keskhaigla AS	478 093	31 118	12 825	17 657	9 889	549 582
	Pärnu Haigla SA	126 985	2 286	9 854			139 125
	SA Ida-Viru Keskhaigla	188 462	5 665	9 182	15 600	7 116	226 024
	Üldhaiglad	AS Rakvere Haigla	98 238		432		
	Jõgeva Haigla SA	49 146	17 903	233			67 282
	Järvamaa Haigla AS	62 574	16 908	545	4 500	747	85 274
	Kuressaare Haigla SA	98 918	48 987	1 046	1 953		150 904
	Lõuna-Eesti Haigla AS	36 094	2 505	710			39 310
	Põlva Haigla AS	69 286		551			69 837
	SA Narva Haigla	171 949		7 135			179 084
	Sihtasutus Läänemaa Haigla	34 429		1 233			35 662
	Sihtasutus Raplamaa Haigla	75 955	1 883	968			78 806
	Valga Haigla AS	37 072	9 757	631	4 774	4 293	56 527
	Viljandi Haigla SA	123 865	23 704	5 046			152 615
Taastusravi	SA Haapsalu Neuroloogiline	86 043		1 527			87 570
HVA kokku		4 021 905	207 233	138 918	85 426	33 982	4 487 464
HVA väline		269 040	97 999	52 798	238 942	195 708	854 487
Kokku		4 290 944	305 232	191 716	324 368	229 691	5 341 951

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks HVA haiglatele eriarstiabis

Haiglavõrgu arengukava haiglatele hüvitatakse järgnevad kulud.

Täiendavad personalikulud Covid-19 osakondades.

Enamik HVA haiglaid on loonud Covid-19 patsientidele eraldi osakonnad, mis on mehitatud eraldi personaliga. Vastavalt Terviseameti hädaolukorra meditsiinijuhi esitatud voodite standardile on sellises osakonnas 1 arsti kohta 10 patsienti päevasel ajal ja 20 patsienti öisel ajal; 1 õe kohta 6 patsienti; 1 hooldaja kohta 10 patsienti. Sõltuvalt haiglast on osakonnas rakendatud olemasolevat personali või toodud väljast lisapersonali. Covid-19 positiivsete patsientide viibimisel osakonnas makstakse haiglate selgituste kohaselt personali motiveerimiseks kõigile osakonnas töötajatele töötasu koefitsiendiga 2,0. Arvutatakse ühe loodud Covid-19 voodikoha kohta personali valmisolekutasu ning rakendatakse töötasu koefitsienti 1,0. Arvutatud valmisolekutasu võtab arvesse Terviseameti hädaolukorra meditsiinijuhi edastatud standardit Covid-19 voodi personalivajaduse osas ning asjaolu, et ööpäevaringse valmisoleku tagamiseks on iga positsiooni täitmiseks vajalik luua 5 ametikohta. Arvutatud valmisolekutasu suurus on 2 834 eurot kuus ühe loodud voodi kohta. Covid-19 positiivsete patsientide viibimisel osakonnas esitavad haiglad lisaks raviarveid, mille kohta arvestatakse voodipäeva koodile (va TTL TTL koodid 2072 ja 2073) täiendav kulu koefitsiendiga 1,86 (koos tavapärasel korral kodeeritud teenusega koefitsient 2,86) et võtta arvesse suuremat personalivajadust ning töötajatele makstavat kõrgemat töötasu. Valmisoleku eest hüvitatava komponendi suurus arvestatakse vastavalt Põhja Meditsiinistaabi ja Lõuna Meditsiinistaabi esitatavate voodite arvule igakuiselt tagantjärele, võttes arvesse voodite arvu muutumist kuu jooksul. Kõrgendatud voodipäevade tasu arvestab EHK vastavalt kuu jooksul esitatud raviarvetele.

Täiendavad personalikulud Covid-19 intensiivravivooditelt.

Haiglad on loonud Covid-19 positiivsete patsientide raviks eraldi IIIA intensiivravi voodikohad, mis on eraldatud tavaintensiivist. Enamikul juhtudel on kohandatud olemasolevaid palateid, osaliselt on loodud ka uusi voodikohti. Covid-19 intensiiviga tegeleb eraldiseisev personal, samuti kasutatakse eraldi seadmeid. Vastavalt Terviseameti hädaolukorra meditsiinijuhi esitatud voodite standardile vastab personali maht antud osakonnas haigekassa III ja IIIA intensiivravi voodipäevas kirjeldatud ressursile. Sõltuvalt haiglast on osakonnas rakendatud olemasolevat personali või toodud väljast lisapersonali. Covid-19 positiivsete patsientide viibimisel osakonnas makstakse haiglate selgituste kohaselt personali motiveerimiseks kõigile osakonnas töötajatele töötasu koefitsiendiga 2,0. Rakendatakse sama käsitlust nagu tava Covid-19 palatite puhul. Arvutatud valmisolekutasu suurus on 8 655 eurot kuus ühe loodud voodi kohta ning koodidele 2072 ja 2073 rakendatav täiendav koefitsient on 0,75 (koos tavapärasel korral kodeeritud teenusega koefitsient 1,75).

Covid-19 voodid loodi märtsis kõigis HVA haiglates, va Põlva Haiglas ja Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses. Kokku loodi 549 voodit Piirkondlikel haiglatel (v.a SA Tallinna Lastehaigla), kesonhaiglatel, SA-l Kuressaare Haigla ja AS-l Rakvere Haigla arvestatakse voodite loomist alates 16. märtsist ning kõigil teistel HVA haiglatel alates 26. märtsist. Covid intensiivravivoodeid loodi kaheksas haiglas kokku 89. Aprillis lisandus täiendavalt 78 Covid voodikohta. Mais voodikohti ei lisandunud.

Täiendavad personalikulud EMO-s.

EMO töö on enamikul juhtudel ümber korraldatud, et tagada Covid-19 kahtlusega patsientide vastuvõtt teistest patsientidest eraldiseisvana (eraldi personal, ruumid, seadmed jms). Personali motiveerimiseks tagatakse haiglate selgituste kohaselt kõigile Covid-19 kahtlusega patsientidega tegelevatele töötajatele töötasu koefitsiendiga 1,5-2,0. EMO valmisolekutasudes (TTL koodide vahemik 2305K kuni 2322K) arvestatakse personalile töötasudele koefitsient 1,5. Antud koefitsiendi rakendamine võtab arvesse, et erakorralise meditsiini osakonnad jagunevad eriolukorras nõ puhtaks ja mustaks tsooniks. EMO TTL'i hinnale rakendub täiendav koefitsient 0,41.

Ruumide kohandamise kulu ja seadmete soetamine.

Haiglad on teinud kulutusi haiglatöö ümberkorraldamiseks, et tagada võimekus Covid-19 patsientide vastuvõtmiseks. Haiglate kulutused on olnud väga erinevad, sõltuvalt olemasolevast ressursist. Samuti tuleb arvestada, et enamik täiendavalt hangitud seadmeid (nt laboriseadmed, ultraheliaparaadid, röntgeniaparaadid) leiavad pärast kriisi lõppu kasutust plaanilises töös ning ka kriisi ajal kodeeritakse tehtav töö raviarvetel. Suuremaid kulusid toob hingamisaparaatide hankimine, kuid osaliselt hangitakse neid Terviseameti koordineerimisel, mistõttu haiglate endi tehtavad investeeringud on väga erinevad. Terviseameti hädaolukorra meditsiinijahi poolt kohustuslikus korras on kõikidele Covid-19 osakondadele vajalik rajada lüüsid. Ühe lüüsi hinnanguline maksumus on 4000 eurot, kuid osakondadele rajatakse enamasti kaks lüüsi. Vastavalt Põhja Meditsiinistaabi ja Lõuna Meditsiinistaabi esitatud voodite arvule leitakse rajatud osakondade arv (üks tavaline Covid-19 osakond kuni 20 voodikohta, üks Covid-19 intensiivraviosakond kuni 10 voodikohta). Iga osakonna rajamise kohta arvestatakse ühekordne kulu 8000 eurot, mis vastab kahe lüüsi ehitamisele osakonna kohta. Täiendavate osakondade loomisel arvestatakse lisanduv ühekordne kulu. Seadmete soetamise kulusid hüvitatakse teenustepõhiste hindade kaudu tavapärasel korral.

Lüüside ehitamist finantseeriti märtsis 38 Covid-19 tavaosakonna ja 14 Covid-19 intensiivravi osakonna puhul. Aprillis finantseeriti täiendavalt 5 tavaosakonna lüüside kulu. Mais uusi osakondi enam ei loodud.

Kaugvastuvõttud, kaugtöö ja muud kulud.

Muud kulutused on haiglate kaupa väga erinevad ning need ei ole taandatavad Covid-19 patsientidega seotud ettevalmistustele. Kaugtöö vahendite hankimiseks ühekordne toetus 1.5% ambulatoorsest planeeritavast kuu keskmisest lepingumahust. kaudu. Tasu rakendatakse vaid juhtudel kui eriolukorra algusest kuni aprilli lõpuni on vähemalt 50% lepingus planeeritud ambulatoorsetest ravijuhtudest tehtud, kaugvastuvõttu on kasutatatud vähemalt 20% osutatud vastuvõttudest ning 20% kaugvastuvõttudest on tehtud video teel.

Tabelis 2 on kajastatud eelkirjeldatud eriolukorrast tingitud kulude hüvitamine HVA haiglatele eriarstiabis.

Tabel 2. Haiglavõrgu haiglatele lisakulude hüvitamine.

Mai												
Haiglaliik	Raviasutus	Covid voodid	Covid III intensiiv voodid	Voodi koef	Personal tava-osakond	Personal int osakond	Covid voodi-päevi	Covid int voodi-päevi	Covid ravi lisakulud	Covit int ravi lisakulud	EMO personal	
Piirkondlik	Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	64	52	50%	90 688	225 030	125	55	73 960	40 581	191 716	
	Tallinna Lastehaigla SA	8		50%	11 336						69 205	
	TÜ Kliinikum SA	47	48	50%	66 599	207 720	190	67	57 565	51 882	218 655	
Kesk	Ida-Tallinna Keskhaigla AS	8	9	50%	11 336	38 948	25	52	8 646	40 263	156 307	
	Lääne-Tallinna Keskhaigla AS	88		50%	124 696		387		73 205		62 512	
	Pärnu Haigla SA	48	17	50%	68 016	73 568	515	33	100 394	24 994	51 619	
	SA Ida-Viru Keskhaigla	32	15	50%	45 344	64 913	114		20 280		55 039	
Üldhaiglad	AS Rakvere Haigla										35 198	
	Jõgeva Haigla SA										17 411	
	Järvamaa Haigla AS										26 994	
	Kuressaare Haigla SA	62	1	50%	87 854	4 328	814		187 817		28 205	
	Lõuna-Eesti Haigla AS										28 754	
	Põlva Haigla AS										21 250	
	SA Narva Haigla										35 892	
	Sihtasutus Hiiumaa Haigla							2	467		24 797	
	Sihtasutus Läänemaa Haigla										22 547	
	Sihtasutus Raplamaa Haigla										24 994	
	Valga Haigla AS										24 874	
	Viljandi Haigla SA										32 839	
	Taastusravi	Sihtasutus Haapsalu Neuroloogiline										
	HVA kokku		357	142		505 869	614 505	2 172	206	522 334	157 721	1 128 809

Täiendav valmisolekutasu

Kuressaare Haiglal kaasnesid seoses Covid-19 muu Eestiga võrreldes suurema haiguskoormusega täiendavad personalikulud. Nende hüvitamiseks tasuti lisaks tavapärasele ravi rahastamise lepingust tulenevale finantseerimisele „ööpäevaringse valmisoleku tagamise eest kvartalis ühe arstliku eriala kohta“ (kood 2280K) eest märtsis, aprillis ja mais kokku 54 603 eurot.

Covid-19 patsientide eriarstiabi statsionaarse ravi kulu

Seoses suurema haiguskoormusega olid Covid-19 statsionaarse ravi kulud maikuus kõige suuremad TÜ Kliinikumis, samal ajal enim ravi vajasis inimesed Kuressaare Haiglas.

Tabel 3. Covid-19 statsionaarse ravi kulud mai kuus

Raviasutus	Isikud	Ravijuhud	Summa
TÜ Kliinikum SA	10	10	158 477
Kuressaare Haigla SA	36	39	141 565
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	13	13	141 140
Pärnu Haigla SA	26	26	103 560
Lääne-Tallinna Keskhaigla AS	22	22	59 856
Ida-Tallinna Keskhaigla AS	3	3	4 135
Sihtasutus Hiiumaa Haigla	1	1	0
Kokku	109	114	608 733

* SA Hiiumaa Haigla rahastus on kuutasu põhine, sellest real summana 0 (null).

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks kiirabis

Kiirabis hüvitati täiendavad personalikulud Covid-19 brigaadide puhul.

Covid patsientidega tegelevad eraldi brigaadid, kus töötasu koefitsient on 2,0. Teiste brigaadide puhul rakendub koefitsient 1,5, kuivõrd ei ole võimalik kindlalt määratleda, et kiirabi patsientidel ei ole koroonaviirust, sarnaselt EMO-le. Doubleeriti olemasolevat kulumudelit ning rakendatakse personalile töötasu koefitsiente vastavalt Covid-19 tarbeks käivitatud brigaadidele või tavabrigaadidele rakenduvate hindade leidmiseks (1,5 - 2,0). See võimaldab arvutada Covid-19 brigaadidele ja tavabrigaadidele eraldi hinnad kiirabi teenuste loetelus toodud teenustele.

Kiirabi täiendavad kulud on toodud tabelis 4.

Tabel 4. Kiirabi lisakulude hüvitamine.

Kiirabi pidaja	Mai
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	258 640
Pärnu Haigla SA	149 874
Kuressaare Haigla SA	47 020
Lõuna-Eesti Haigla AS	47 020
SA Narva Haigla	67 725
Valga Haigla AS	47 019
Tallinna Kiirabi	379 461
SA Tartu Kiirabi	448 475
AS Karell Kiirabi	295 604
Kokku	1 740 839

Dekontaminatsioonikulud Covid-19 kahtlusega patsientide korral

Covid-19 patsientidega tegelevate brigaadide puhul on Terviseameti poolt väljatöötatud ja brigaadipidajatele kohustuslikuks muudetud juhend dekontaminatsiooni läbiviimiseks. Dekontaminatsioonipunkti rajamiseks tehtud kulutused kaardistavad vastava punkti eest vastutavad

kiirabiasutused ning esitavad kuluinfo haigekassale tasumiseks. Haigekassa tasub kulud, mis on seotud punkti rajamisega ja ülalpidamisega, v.a personalikulud ja desinfektsioonivahendid (hüvitatakse eraldi). Dekontaminatsioonikulud kiirabi pidajatele märstis, aprillis ja mais ei tasutud. Arved nende perioodide eest kajastuvad juuni kuludes.

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks õendusabis

Üldjuhul ei ole valmisoleku tõstmisele täiendavaid kulutusi tehtud. SA-s Kuressaare Haigla on õendusabi osakond muudetud Covid-19 osakonnaks. Antud kulud hüvitatakse juba eriarstiabi mudeliga. Rakendub püsikulude hüvitamise skeem punktis eelkirjeldatud alustel. Täiendavalt rahastatakse isikukaitsevahendid (IKV).

Statsionaarse õendusabi ja koduõenduse lisakulud

Statsionaarses õendusabis ja koduõenduses patsientide ravimise lisakulu, täiendavad ravijuhud ja ravijuhu keskmise maksumuse suurenemine tingituna Covid-19 leviku tõttu patsientide pikemalt ravil viibimisest ning terviseprobleemide maksimaalsest lahendamisest patsienti nakkusohu minimeerimiseks kodusele ravile/ teise raviasutusse edasi suunamata, on toodud tabelis 5.

Tabel 5. Õendusabi lisakulud.

Liik	Raviasutus	Kuu	Summa
Koduõendus	Põhja-Eesti Regionaalhaigla	3,4,5,6	111 500
Koduõendus	Tartu Ülikooli Kliinikum	3,4,5,6	20 700
Koduõendus	SA Elva Haigla TM	3,4,5,6	13 600
Koduõendus	Jõgeva Haigla	3,4,5,6	7 050
Koduõendus	Valga haigla	3,4,5,6	7 000
Koduõendus	Depoo OÜ	3,4,5,6	4 900
Koduõendus	Õenduskontor OÜ	3,4,5,6	4 700
Koduõendus	OÜ Tõrva Tervisekeskus	3,4,5,6	4 400
Statsionaarne õendusabi	Põhja-Eesti Regionaalhaigla	3,4,5,6	399 400
Statsionaarne õendusabi	AS RÄPINA HAIGLA	3,4,5,6	36 821
Statsionaarne õendusabi	AS Rakvere Haigla	3,4,5,6	30 000
Statsionaarne õendusabi	Ida-Viru Kesksaigla	3,4,5,6	25 500
Statsionaarne õendusabi	Abja Haigla	3,4,5,6	18 000
Statsionaarne õendusabi	Tartu Ülikooli Kliinikum	3,4,5,6	16 130
Statsionaarne õendusabi	Jõgeva Haigla	3,4,5,6	15 000
Statsionaarne õendusabi	SA Kilingi-Nõmme Tervise-ja	3,4,5,6	14 200
Kokku			728 901

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks hambaravis

Vältimatu hambaravi teenuse tagamiseks sõlmiti kokkulepped valmisoleku tagamiseks igas maakonnas kindlate teenuseosutajatega.

Vältimatu hambaravi teenuse valmisoleku tagamine kvartalis pikendatud lahtioleku vältel tasutakse täiendavalt olemasolevatele partneritele koodiga 2285K, andme toodud tabelis 6.

Tabel 6. Vältimatu hambaravi valmisoleku hüvitamine.

Raviasutus	Maakond	Summa
Enteabor OÜ	Harju maakond	4 971
Haldja Hambaravi OÜ	Harju maakond	4 971
Lasnamäe Hambakliinik OÜ	Harju maakond	4 971
Lumen Erakliinik OÜ	Harju maakond	4 971
Osaühing Pirita Hambaravi	Harju maakond	4 971
OÜ ABCDENT	Harju maakond	4 971

Küllike Tammeveski Hambaravi	Hiiu maakond	4 971
Osaühing Emmaste Hambaravi	Hiiu maakond	4 971
OÜ Narva Hambakliinik	Ida-Viru maakond	4 971
Osaühing DENTISTA	Lääne maakond	4 971
OÜ MarDent Kesklinna Hambakliinik	Lääne maakond	4 971
Margarita Puusta Hambaravi OÜ	Rapla maakond	4 971
City Hambakliinik OÜ	Saare maakond	4 971
Kuressaare Hambapolikliinik SA	Saare maakond	4 971
City Hambakliinik OÜ	Tartu maakond	4 971
OÜ Blendent	Tartu maakond	4 971
Valga Haigla AS	Valga maakond	4 971
AS Viljandi Hambakliinik	Viljandi maakond	4 971
OÜ Blendent	Viljandi maakond	4 971
OÜ Dentes A&E	Viljandi maakond	4 971
Kokku		99 416

Lisaks rakendub püsikuude hüvitamise skeem ja isikukaitsevahendite hüvitamine.

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks haiguste ennetuses

Rakendub püsikulude hüvitamise. Täiendavalt rahastatakse isikukaitsevahendeid.

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks hooldekodudes

Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse öendusteenus on pearahapõhine teenus. Seoses Covid-19 levikuga hooldekodudes tuleb teenust vajadusel osutada suurema öendusressursiga kui pearahapõhise arvestuse aluseks olev 40 isiku kohta üks öde. Täiendava öe ressursi rahastamine tagatakse läbi täiendava koefitsiendi rakendamise koodile 3097 (Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse öendusteenus).

Aprillis tasuti suurema koefitsiendi alusel 11 115 eurot Kuressaare Haiglale ja mais 4 684 eurot OÜ-le TNP Konsultatsioonid.

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks üldarstiabis

Ruumide ümberkorraldamise ja kohandamise kulu, täiendavate IKV-de, andmeside kuludele ning täiendav personalikulu perearstiabis.

Perearstid on teinud kulutusi töö ümberkorraldamiseks, et tagada võimekus Covid-19 patsientide vastuvõtmiseks ja tagada teiste haigetega tegelemine. Perearstide kulutused on olnud väga erinevad, sõltuvalt senisest ressursist. Samuti on täiendavad kulutused isikukaitsevahenditele ja kaugtööle. Valvekeskused on määratud Terviseameti käskkirjaga (aluseks sotsiaalministri 26.03.2020 käskkiri nr 37).

Täiendav personalikulu

Personaliga seotud lisatöö eest tasumine tagatakse lisatasu tööajavälise ületunnitöö eest kinnitatud nimistuga töötavale perearstile koodiga 3067 ja pereõe koodiga 3068. Märtsi ja aprilli kulud on toodud tabelis 7 (kulud võivad täpsustuda).

Tabel 7. Täiendav personalikulu – valvekeskuste töö.

Kood	Teenus	Mai
3067	Lisatasu tööajavälise ületunnitöö eest kinnitatud nimistuga töötavale perearstile	43 344
3068	Lisatasu tööajavälise ületunnitöö eest pereõele	30 492
Kokku		73 836

Lisapersonali vajaduse tasustamisel lähtutakse eespool nimetatud ministri käskkirja lisa 2 sätestatud nõudest teavitada lisapersonali vajadusest koheselt Terviseametit. Terviseametist vastava informatsiooni laekumisel tagatakse lisapersonali vajadus õendusressursi osas tagatakse koodiga 3094 (lisatasu tervisekeskuses perearsti nimistut teenindava täistööajaga teise pereõe eest), mille eest tasutakse õe töö eest. Lisapersonali vajadus arstliku ressursi osas tagatakse koodiga 3052 (lisatasu ühes kuus üldarstiabi ravi rahastamise lepingut omavale tervishoiuteenuse osutajale, v.a Tallinnas ja Tartus).

Isikukaitsevahendid ja kaugtöö

Täiendavad kulutused isikukaitsevahenditele ja kaugtööle kaetakse täiendava koefitsiendiga baasrahale tervisekeskuses töötavale perearstile koodiga 3092 (valvekeskus koef 1,125; mitte valvekeskus koef 1,037) ja tervisekeskuses mittetöötavale perearstile koodiga 3051 (valvekeskus koef 1,292 ja mittevalvekeskus koef 1,088). Valvekeskuses on tagatud baasraha nimistu kohta ca 500 eurot ja mittevalvekeskusega liitunud perearsti nimistu kohta ca 150 eurot.

Tabel 8. Läbi baasraha rahastatud isikukaitsevahendid ja kaugtöö kulud.

Kood	Teenus	Mai
3092	Baasraha tervisekeskuses kinnitatud nimistuga töötavale perearstile	74 862
3051	Baasraha kinnitatud nimistuga töötavale perearstile	184 351
Kokku		259 213

Nimistuväliste patsientide ja kindlustamata isikute teenindamine

Vajalik on teenindada perearstita isikuid või isikud, kes eriolukorra tõttu ei viibi oma perearsti teeninduspiirkonnas, tagades neile esmatasandi teenuste kättesaadavus. Haigekassa teeb laekunud arvete alusel ümberarvestuse, võrdsustades üldarstiabi tegevuste koodid eriarstiabi teenuste koodidega (perearsti esmane vastuvõtt = Eriarsti esmane vastuvõtt 9001 = 3002; perearsti korduv vastuvõtt = eriarsti korduv vastuvõtt 9002 = 3004; perearsti profülaktiline vastuvõtt = eriarsti esmane vastuvõtt 9003 = 3002; perearsti telefoni teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine = eriarsti korduv vastuvõtt 9018 = 3004; perearsti elektronposti teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine = eriarsti korduv vastuvõtt 9019 = 3004; pereõe nõustav vastuvõtt = õe iseseisev vastuvõtt 9061 = 3035; perearsti elektronposti teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine = õe iseseisev vastuvõtt 9064 = 3035; pereõe elektronposti teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine = õe iseseisev vastuvõtt 9065 = 3035).

Tabel 9. Nimistuväliste patsientide ja kindlustamata isikute teenindamine.

Teenus	Teenuse nimetus	Mai	
		Teenuse kordi	Summa
9001	Perearsti esmane vastuvõtt	212	5 041
9002	Perearsti korduv vastuvõtt	166	2 503
9003	Perearsti profülaktiline vastuvõtt	80	1 902
9018	Perearsti telefoni teel toimunud ja pat	708	10 677
9019	Perearsti elektronposti teel toimunud ja	48	724
9061	Pereõe nõustav vastuvõtt	176	2 130
9064	Pereõe telefoni teel toimunud ja patsien	143	1 730
9065	Pereõe elektronposti teel toimunud ja pa	13	157
KOKKU		1546	24 865

Täiendava uuringu lubamine uuringufondist

Perearsti uuringufondis kasutati Covid-19 patsientide jälgimisel koodi 66720. Aluseks: Eesti Perearstide Seltsi taotlus ja patsiendi käsitusjuhend esmatasandil <https://www.perearstiselts.ee/covid-19/perearst/epsi-ravisoovitused/taeiskasvanute-kaesitus>. Mais oli uuringu kulu 8 163 eurot (märtsis 25 eurot, aprillis 3 940 eurot).

Lisarahastus eriolukorrast tingitud kulutuste hüvitamiseks perearsti nõuandetelefonile

Tasutakse valvekeskustele kõnede transfeeriga seotud kulud ning arenduskulud, mis on vajalikud olnud teenuseosutamise tagamiseks kõnede kiire kasvu tingimustes. Lisakulud kajastuvad juuni aruandes.

Perearsti ja eriarsti Covid-19 testimise kulu

Raviasutused kajastavad Covid-19 testimisega seotud tegevused TTL teenusekoodiga 66610. Mais kasutati teenusekoodi 12 731 korda. Testi maksumus on keskmiselt 59 eurot. Mai kulud lähtuvalt teenuskordade arvust olid 854 226 eurot.

Töövõimetushüvitiste kulu

Seoses viiruspandeemiaga muutus töövõimetushüvitiste maksmise kord, eriolukorra perioodil tasusime erakorraliselt ka 1-3 haiguspäeva eest. Mai kuu eest tasutud summa oli 1 779 692 eurot. Haiguskoormuse kasvust tingitud TVH kulu kajastatakse lõpparuandes.

Isikukaitsevahendite ja desinfektsiooni kulu hüvitamine tervishoiusüsteemile

Isikukaitsevahendeid märtsis ja aprillis teenuseosutajatele ei tasutud. Maikuus maksti isikukaitsevahendite kompensatsiooni kokku 5 950 691 eurot (perioodi märts-aprill eest).

Eraldatud toetuse kasutamise koondtabel

Märts kuni mai toetuse kasutamise koondkulud on toodud järgnevas tabelis.

Tabel 10. Koondkulud

Tegevuse lühikirjeldus	Eelarve	Märts	Aprill	Mai	Märts, aprill, mai kokku
Esmatasand	7 800 000	82 551	386 900	366 076	835 527
Õendusabi	7 500 000	268 202	886 432	440 967	1 595 601
Kiirabi	5 100 000	1 671 699	1 779 139	1 740 839	5 191 677
Eriarstiabi / haiglad, hambaravi	150 000 000	6 973 295	18 409 127	15 398 247	40 780 848
Ravimid	2 100 000	6 475	0	0	6 475
Töövõimetushüvitis (TVH)	33 600 000	0	0	0	0
Haigushüvitise 1.–3. päeva kompenseerimine	7 100 000	1 587 299	3 337 031	1 779 692	6 704 022
Kokku	213 200 000	10 589 522	24 798 629	19 726 001	55 114 151